

ERASMUS+
STRATEGIC PARTNERSHIPS FOR
ADULT EDUCATION
(KA 204)

Q1. REHABİLİTASYON MODELİ

Dağıtım Numarası:	<i>İç döküman I</i>
Dağıtım tarihi:	<i>31.12.2014</i>
Durum:	<i>Final</i>
Dil:	<i>İngilizce</i>
Medya:	<i>Gösteri, interne faaliyet, oral sunum</i>
Yazar(lar):	Hakkı K. DEMİR ve Özgür AYCİL, YASAD, TR Prof. Dr. Ergün DEMİR and Metin AKBULUT, BAU, TR co Y.Ragıp DÜLKER, Balıkesir MEM, TR
Katkı sağlayanlar	<i>Tüm proje ortakları</i>

*This project is funded under the “Erasmus+” programme,
a multiannual Community programme to improve the quality of training systems thorough the development and transfer
of innovative policies, contents, methods and procedures within vocational education and training.*

REHABILITASYON MODELİ

YAŞAD'ın “engellilerin doğada ve doğal ortamlarda rehabilitasyonu” iş planı çerçevesinde uygulamalı eğitimde(iş başı eğitim)

Yararlanılacak Vaka Örneği ve Rehabilitasyon Süreci Modülü

Projemiz sürecinde önerdiğimiz rehabilitasyon modelinin uygulamalı olarak aşağıdaki örnek vaka ve çalışma planı doğrultusunda gerçekleştirilecektir.

Rehabilitasyon modelinin uygulanması;

Modelin uygulanmasında ailenin ve rehabilitasyon merkezlerinin, sivil toplum kuruluşlarının katılımı önem taşımaktadır.

Örnek bir vakadan hareket edecek olur isek;

Ahmet doğuştan zihinsel engellidir ve öğretilebilir düzeyde zihinsel engelli teşhisi konmuştur. Sekiz yaşına kadar evde anne ve babası kardeşi ile iletişimde olmuş, ailenin sosyal çevresinden uzak tutulmuştur. Daha sonra aile, çevrenin ve yeni yasal düzenlemelerin de yönlendirmesi ile Ahmet'i özel rehabilitasyon merkezine kayıt ettirir. Ahmet bu rehabilitasyon merkezine 5 yıldır gitmektedir. Seans usulü, gündüzlü yapılan özel eğitim çalışmaları ile Ahmet'in bağımsız hareket yetilerinde gelişme olmuştur. Örneğin müziğe karşı ilgisi olduğu keşfedilmiştir.

Psikolojik olarak dışa dönük, konuşmaya, kendini ifade etmeye çalışan bir çocuk haline gelmiştir. Ancak sosyal çevresi, sokak, canlılar ile daha çok iletişim kurmak istese de ailesi ve rehabilitasyon kurumu tarafından bu isteği engellenmektedir. Bu durum da Ahmet'i saldırgan ve asabi yapmıştır.

Psiko- sosyal durumu belirtilen Ahmet'in, rehabilitasyon uygulamaları sürecindeki döngüde artık bir tıkanma yaşanmaktadır. Ahmet artık 14 yaşına gelmiş, ergenlik sürecine giren bir bireydir ve sunulan rehabilitasyon süreci ona yetmemekte ve rahatsız etmektedir. Onun artık psikolojik olarak rahatlayacağı, enerjisini dışa vuracağı, sevgi alışverişinde bulunacağı araçlara ihtiyacı vardır. Servis aracı ile evden alınıp rehabilitasyon merkezine giderken gördüğü dünyayı tanımak istemekte, hoş geldin-güle güle-nasılın v.b iletişim şekli, ev ve rehabilitasyondaki dünya ona yetmemektedir.

İşte bu noktada Ahmet'in doğada ve doğal ortamlar ile buluşması rehabilite sürecini hızlandıracak, psiko sosyal gelişiminde olumlu gelişmeler sağlayacaktır. Hayvanları, çiçekleri, dereleri, bitkileri, ağaçları tanınması, onlarla sıcak bağlar geliştirmesi onda psikolojik terapi yaratacaktır.

Doğada ve doğal ortamda rehabilitasyon programı örnek günlük yaşam planı;

Bu program alışılmış sınıf veya laboratuvar ortamlarında uygulamaya dayalı hazırlanan program olmayıp Projenin formatına uygun olarak doğa ve doğal ortamlarda yaşamın akışına uygun yöntemlerle davranış değişikliği yaratma esasına dayalı bir programdır. Mesleki yaklaşımlarla hazırlanan bu program gözlenebilir ölçülebilir bir programdır. Etkinliklerin her aşamasına çocuklar performans düzeyleri göz önünde bulundurularak dahil edilecek, uygulama sosyal hizmet ve özel eğitim teknik ve yöntemleriyle desteklenecektir. Zihinsel engelli çocuklar için uygulanabilir olan bu program çocukların psiko-sosyal durumlarına yaş durumuna göre grup oluşturularak uygulanacaktır.

1-Bigadiç bölgesi(Kırsal Alan) günlük program örneği;

PROGRAMA KATILAN GRUP: Öğretilebilir düzeyde zihinsel engelli çocuklar

YAŞ: 13-15yaş Erkek,Kız

PROGRAMA KATILAN ÇOCUK SAYISI: 8

PROGRAMDA GÖREV ALACAK PERSONEL: Sosyal Hizmet Uzmanı, Özel Eğitim Öğretmeni, Öğretmen, Psikolog, Veteriner, Doğa Rehberi

PROGRAMIN UYGULAMA SÜRESİ: 2 ay (Çocuğun psiko-sosyal gelişimine göre değişkenlik) gösterir.

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇLER:Konaklamada kullanılacak konut, konutta kullanılacak amatör mutfak malzemesi, uygulama sürecinde kişisel eşyaların koyulacağı sırt çantası ve içinde bulunması gereken sıcak soğuk su matarası ve gıda malzemesi, Hidroterapi uygulamalarında kullanacak mekanlar (termal havuzu, deniz, akarsu), balık avında kullanılacak doğal akarsular, Günlük Programdaki faaliyetlere ve mevsime uygun giyecekler, ana ve ara öğün yemekler, hayvanlarla terapi çalışmasında Bigadiç Kınalı Keklik Tesisindeki köpek, keklik, ördek, sülün, tavuk v.b hayvanlar, tarımsal faaliyetlerle uğraş terapisi'nin yapılacağı tarımsal alan, yapılacak spor faaliyeti için uygun mekanlar (dağ yürüyüş yolu, Alaçam Dağları YAŞAD çalışma alanları), uygulamada kayıt ve belletmede kullanılacak sesli ve görsel materyaller.

UYGULAMA YÖNTEMİ

Öğretim ve uğraş süreci uygulamalarında özel eğitimci, Sosyal ve grup faaliyetlerinde sosyal hizmet uzmanı,

Terapi faaliyetlerinde psikolog öncelikli olarak aktif olmakla birlikte bütün faaliyetler mesleki eşgüdüm ve kordineli olarak yapılacaktır. Drama eğitimi modelde uygulanacak temel tekniklerden olacaktır.

Kordinasyonu uygulama sürecinde görev alacak meslek elamanları arasından rehabilitasyon sürecinde deneyimli meslek elamanı dernek(YAŞAD) tarafından belirlenecektir.

Eğitmen meslek elamanının faaliyette sürecinde verdiği görevleri yapacaktır.

UYGULAMA YERİ; Bigadiç Kınalı Keklik Tesisi, Hisarköy Kaplıcası ve Hera Termal Tesisleri

Saat: 7.40-8.00 Bigadiç Kınalı Keklik Tesisinde kahvaltının hazırlanması

Saat: 8.00- 09.00 Kahvaltı hazırlık ve kahvaltı yapma

Saat: 9.00- 11.00 Tesisteki hayvanları besleme, hayvanlarla zaman geçirme

Saat:11.00-11.30 Ara Öğün

Saat:11.30-12.00 Araba binış ve etkinlik alanına gidiş (yolculuk sırasında hareketli yerel türkülerin çocuklarla birlikte söylenmesi)

Saat:12.00-13.00 YAŞAD Bigadiç Alaçam Dağları çalışma bölgesine varış/ Topalak Köyüne varış. Etkinlik alanının ve yapılacak etkinliğin anlatılması.

Örnek Etkinlikler; 1. gün tarımsal faaliyetler, 2.gün tesisteki hayvanlarla vakit geçirme, besleme faaliyetleri, yerel bahçe bakımı 3. Gün dağlık bölge etkinlikleri ve doğaya keklik salma 4.gün balık tutma 5.Gün kaplıcada yüzme gibi .

Saat:13.00-14.00 Öğle yemeği birlikte hazırlık ve yemek, Menü; mangalda köy tavuğu,mevsim salata hazırlığı, ayran, kavun.Mangal için odun toplanması, kömürün yakılması, salata malzemesinin yıkanması, kavunun kesilmesi servis edilmesi gibi yemek hazırlık sürecine katılımın sağlanması.

Saat:14.00-17.00 Alaçam Dağlarında Kır gezisi, araç ve araçsız gezinti sırasında gönüllüler tarafından, meslek elemanı eşliğinde bölgenin anlatılması /Bitkilerin tanıtımı, Köylülerle tarımsal faaliyetlere katılım;Örneğin sebze toplama, meyve toplama, ata eşeğe binme, köpek yavruları, kuzularla oynama, tarımsal faaliyetlere katılım.

Saat:17.00-17.30 Konaklanacak Hisarköy kaplıcalarına dönüş hazırlığı

Saat:17.30-18.00 Konaklama yerinde dinlenme

Saat:18.00-18.30 Kirli çamaşırların çamaşır makinesine atılması.

Saat:18.30-19.00 Yemek servisinin yapılması

Saat:19.00-20.00 Yemeğin yenmesi

Saat:20.00-21.45 Yapılan günlük faaliyetlerle ilgili film ve görüntülerin izlenmesi. Gün boyunca yapılan faaliyetlerin video görüntülerinin izlenmesi. Belgesel izleme. Çay, meşrubat tüketilmesi.

Saat:21.45-22.00 Yatmaya hazırlık. Yatak kıyafetlerinin giyilmesi. Diş fırçalama.

(Deniz Kampı) günlük program örneği;

UYGULAMA YERİ: Deniz kampı uygulaması Edremit Körfezi ve Asos bölgesinde yapılması öngörülmektedir.

Program sürecinde Temmuz-Ağustos-Eylül ayı içerisinde koşullar göz önünde bulundurularak belirlenecek tarihlerde kamp uygulaması (4 gece 5 gündüz) gerçekleştirilecektir.

Birinci Günün Süreci: Kamp bölgesine ulaşılması, kamp alanının temizlenerek kullanıma hazır hale

getirilmesi, çadırların kurulması, bireysel eşyaların ve erzakların yerleştirilmesi, gezi ve spor alanların keşfi ve tanıtımı, köyün ve tarihi kalenin gezilmesi, yararlanılacak sahil alanının tanıtılması, kamp felsefesi ile ilgili bilgilerin verilmesi.

Diğer Günlerin Süreci (Bir

günlük örnek):

- 7.00-8.30 Kalkış, sabah sporu(ısınma, kültür fizik), balık tutma,
- 8.30-9.30 Kahvaltı,
- 9.30-11.00 Yüzme, güneşlenme, su oyunları,
- 11.00-12.00 Kamp alanında serbest saat, çamaşırların yıkanması,
- 12.00-14.00 Yemeğin birlikte hazırlanarak yenmesi, temizliğin yapılması,
- 14.00-16.00 Deniz ve plaj sporları
- 16.00-17.00 Dinlenme ve ara öğün,
- 17.00-19.00 Ormanlık alanda doğa yürüyüşü yapılması, kampa dönüş sırasında kamp ateşi için yakacak toplanması,
- 19.00-19.30 Dinlenme,
- 19.30-22.00 Mangalın hazırlanarak ateşinin yakılması, ızgara yapılması, kamp ateşi etrafında toplu sohbet edilmesi, müzik eşliğinde oyun oynanması, şarkılar söylenmesi, soğuk içecek ve meyvelerin tüketilmesi,
- 22.00-24.00 Kamp ateşinin söndürülmesi, alanın temizlenmesi, serbest saat ve uykuya geçiş.

Not; Günlük yaşam planları yaş gruplarına göre değişkenlik gösterecek olup, program en çok 8-10 çocuk ile grup çalışması şeklinde haftada iki gün gerçekleştirilecektir. Yaz döneminde 5 er günlük paket programlar uygulanarak daha fazla çocuğun sisteme girmesi sağlanacaktır. Programa normal ailelerden gelen çocukların başında bir ebeveyni olması, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarından gelen çocuklarımızın başında grup sorumlusu ya da sosyal servis elemanı olması koşulu bulunmaktadır. Sisteme alınacak çocukları sorumluları rehabilitasyon süreci öncesi 3 günlük eğitime alınacaklardır.

PROGRAM İÇİNDE UYGULANACAK DRAMA EĞİTİMİ ÖRNEKLERİ;

TANIŞMA

Uygulama Yeri: Bigadiç Keklik Yetiştirme Tesisi ve doğala alanlar

Uygulama Süresi: 09.00-13.00 arası. 4 saat. (Bu süre yemek saatine göre yeniden düzenlenebilir)

Zihinsel engelli çocukların dikkat süresi uzun değil. Bu nedenle kesintisiz çalışma yapılmayacaktır. Çocukların dikkati

dağıldığında, uygun bir biçimde çalışmaya ara verilecektir. Ayrıca dinlenme, tuvalet ve ara öğün gibi ihtiyaçlar için uygun zamanda ara verilecektir.

AMAÇ: Grup şeklinde yapılan drama etkinlikleri, zihinsel engelli çocukların birbiriyle etkileşim kurmaları, kaynaşmaları için olanak sağlar. Bu nedenle ilk kez bir araya gelen çocukların birbirlerini tanımaları, adlarını öğrenmeleri, etkinlikleri yapmaya hazır hale gelmeleri amaç edinilir. Bunları yaparken de eğlenceli bir süreç yaşarlar.

YÖNTEM: Drama

TEKNİKLER: Rol Oynama, Doğaçlama

UYGULAMA: 1. Çocuklar daire olup oturur. Lider eline bir top alıp çocukları arasına oturur. Adını söyleyerek topu bir çocuğa yuvarlar. Bu şekilde tüm çocuklara topun gönderilmesi sağlanır. Uygun sayıda tekrarlanır.

Daha sonra “Benim adım, senin adın ne?” diyerek topu birisine yuvarlar. Topu alan aynı şekilde konuşarak topu başkasına gönderir. Böylece tüm çocuklar arkadaşının adını öğrenmeye çalışır.

Bu kez de topu yuvarlayacağı kişiye, “Benim adım, senin adın” diyerek topu yuvarlar.

2. Çocuklar karşılıklı dizilerek otururlar. Herkes sırayla kendi adını ve sevdiği yemeği söyleyerek topu arkadaşına yuvarlar. Tüm çocuklara yaptırılır. İkinci aşamada arkadaşının adını, sevdiği yemeği söyleyerek topu ona yuvarlar.

3. Çocuklar halka olup birbirlerine topu atarlar. Lider düdüğü çaldığında top kimin elinde kaldıysa o bir şarkı söyler. Arkadaşlarının da eşlik etmeleri sağlanır.

4. Çocuklar halka olup el ele tutuşurlar. Bir ebe seçilir, gözleri bağlanır. Gözleri bağlı olan ebe, halkadaki çocuklardan birisini yakalamaya çalışır, yakaladığı ebe olur. Halkadakiler ellerini bırakmadan yakalanmamaya çalışır.

TARTIŞMA: Yalnızca drama etkinliğine katılmak, eğitimin amacına ulaşmasını tek başına sağlamaz. Etkinliğin sonunda drama sürecini yaşayan çocukların bilgi ve beceri düzeylerine uygun soruların sorulması, etkinliğin amaçlar doğrultusunda gelişmesine katkıda bulunur.

Yapılan çalışmaların sözel semboller ile anlam kazanması sayesinde çocuk, bilgi ve beceri kazanma yolunda gelişir. Bu nedenle yapılanların dil yoluyla zihinsel süreçlere aktarılmasına olanak sağlayarak bir tartışma aşamasına ihtiyaç vardır.

“Topu kime attın?”

“Kaç kişiye top attın?”

“Kimin adını öğrendin?”

“Kaç kişi sana top attı?”

“Kim şarkı söyledi?”

“Sen hangi şarkıyı söyledin?”

“Top atarken zorlandın mı?”

Gibi sorular sorulur.

NOT: Etkinlikler sırasında liderin zihinsel engelli çocuklarla tek başına uğraşması zor olabilir. Bu nedenle bir ekip halinde çalışılacak, çocukların yönergeleri anlamaları, yapmaları için yakından ilgilenilecektir.

Bu etkinlik sırasında lider, grubun özelliklerine ve grubun etkinliklere katılma durumuna göre, planda eklemeler ve çıkarmalar yapılabilir.

ÖZ BAKIM BECERİSİ

ETKİNLİK ADI: Eşyaları Kullanma

YAŞ GRUBU: 7-12

UYGULAMA YERİ: Bigadiç Keklik Yetiştirme Tesisi ve doğal alanlar

UYGULAMA SÜRESİ: 09.00-13.00 arası. 4 saat. (Bu süre yemek saatine göre yeniden düzenlenebilir)

Zihinsel engelli çocukların dikkat süresi uzun değil. Bu nedenle kesintisiz çalışma yapılmayacaktır. Çocukların dikkati dağıldığı fark edildiğinde, uygun bir biçimde çalışmaya ara verilecektir. Ayrıca dinlenme, tuvalet ve ara öğün gibi ihtiyaçlar için ara verilecektir.

AMAÇ:

1. Çocuğun bağımsız ya da yarı bağımlı olarak kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmesi.
2. Günlük yaşamda kullanılan bazı nesnelerin işlevini bilme/kavrama/pekiştirmesi.
3. Nesnelerin amacına uygun kullanma becerisini destekleyebilmesi.

YÖNTEM: Drama

TEKNİKLER: Rol Oynama, Doğaçlama

UYGULAMA:

1. Çocuklar yan yana sıralanarak otururlar. Bir tarafa, (bardak, çatal, kaşık, diş fırçası, sandalye, ceket, şapka, anahtar, sabun vb) eşyalar dizilir. Lider grubun karşısına çıkarak onlara şu yönergeyi verir: “Simdi size göstereceğim eşyanın nasıl kullanıldığını hareketlerimle anlatacağım. Siz de benim yaptığım gibi yapın. Bakın şapkamı takıyorum, siz de takın” der. Şapkayı başına takar. Birkaç örnek yapar. Daha sonra

sırayla herkese bir eşya vererek, onun gerektiği kullanılmasını ister. Sırayla herkese tüm eşyaların kullandırılması sağlanır.

2. (Bu aşama soyut ve yapılması biraz zordur) Öğretmen bir eşyayı çocuklara gösterir ama vermez. Çocukların eşyaya bakarak amacına uygun bir biçimde kullanılması sağlanmaya çalışılır.
3. (Bu aşama daha da zordur) Bu kez istenen eşyanın fotoğrafı çocuğa gösterilerek amacına uygun bir biçimde kullanılması sağlanmaya çalışılır.

TARTIŞMA:

Yalnızca drama etkinliğine katılmak, eğitimin amacına ulaşmasını tek başına sağlamaz. Etkinliğin sonunda drama sürecini yaşayan çocukların bilgi ve beceri düzeylerine uygun soruların sorulması, etkinliğin amaçlar doğrultusunda gelişmesine katkıda bulunur.

Yapılan çalışmaların sözel semboller ile anlam kazanması sayesinde çocuk, bilgi ve beceri kazanma yolunda gelişir. Bu nedenle yapılanların dil yoluyla zihinsel süreçlere aktarılmasına olanak sağlayarak bir tartışma aşamasına ihtiyaç vardır.

Etkinliğin içeriğine uygun çeşitli sorular sorarak tartışma aşaması tamamlanır.

NOT:

Zihinsel engelli çocukların söylenenleri kavraması, etkinliği yapması zor olacağından, bir ekip halinde çalışılacak, çocukların yönergeleri anlamaları ve istenenleri yapmaları için yakından ilgilenilecektir.

Bu etkinlik sırasında lider, grubun özelliklerine ve grubun etkinliklere katılma durumuna göre, planda eklemeler ve çıkarmalar yapılabilir.

SOSYALLEŐME

ETKİNLİK ADI:Hayvanlar ile iletişim

YAŞ GRUBU: 13-18

UYGULAMA YERİ: Bigadiç Keklik Yetiştirme Tesisi ve doğala alanlar

UYGULAMA SÜRESİ: 09.00-13.00 arası. 4 saat. (Bu süre yemek saatine göre yeniden düzenlenebilir)

Zihinsel engelli çocukların dikkat süresi uzun değildir. Bu nedenle kesintisiz çalışma yapılmayacaktır. Çocukların dikkati dağıldığı fark edildiğinde, uygun bir biçimde çalışmaya ara verilecektir. Ayrıca dinlenme, tuvalet ve ara öğün gibi ihtiyaçlar için ara verilecektir.

- AMAÇ:**
1. Bir grubun üyesi olmak, ona katkıda bulunmak ve bu katkının kabul görmesini istemek.
 2. Nesne, olay ya da sözcükleri hatırlayabilmek, sözel yönergelere uygun hareket etmek.
 3. Doğal ortamda kullanılan araç gereçlerin nasıl kullanıldıklarının farkına varmak, araçların kullanım amaçlarına uygun olarak tepki verme yolu ile işlevlerini ayırt etmek.

YÖNTEM: Drama

TEKNİKLER: Rol Oynama, Doğaçlama

- UYGULAMA:**
1. Etkinlikte kullanılacak hayvan resimleri çocuklarla birlikte boyanır. Daha sonra çocuklar yere, yan yana otururlar. Her biri sırayla kalkarak, önceden hazırlanan ve kenarda duran çeşitli hayvan resimlerinden birisini seçer. Tüm çalışmalarda olduğu gibi liderin yardımıyla, o hayvan gibi yürümesi, koşturması, zıplaması, ses çıkarması, buna uygun davranışlar sergilemesi istenir. Bu çalışma tüm çocuklara yaptırılır.
 2. Bu aşamada çocuklar sırayla dizilerek otururlar. Lider herkesin sırayla bir fotoğraf seçeceğini, o fotoğraftaki hayvanı taklit ederek karşıdaki belli bir noktaya gideceğini söyler. Herkes sırayla söyleneni yapar. (Lider isterse tüm çocuklara, aynı anda tek bir hayvanın taklidini yaptırabilir) Tüm çocukların 10-15 metre ötede belirtilen yere geçmesi sağlanır.
 3. Daha sonra lider, karşıya geçen çocuklara, birlikte burada bir hayvanat bahçesi düzenleyeceklerini söyler. Herkes istediği bir hayvanın fotoğrafını seçerek onun için bir barınak yapar, içerisine girer. Sonra o hayvanın sesini çıkarır.

TARTIŞMA: Yalnızca drama etkinliğine katılmak, eğitimin amacına ulaşmasını sağlamaz. Etkinliğin sonunda drama sürecini yaşayan çocukların bilgi ve beceri düzeylerine uygun soruların sorulması, etkinliğin amaçlar doğrultusunda gelişmesine katkıda bulunur.

Yapılan çalışmaların sözel semboller ile anlam kazanması sayesinde çocuk, bilgi ve beceri kazanma yolunda gelişir. Bu nedenle yapılanların dil yoluyla zihinsel süreçlere aktarılmasına olanak sağlayarak bir tartışma aşamasına ihtiyaç vardır.

Etkinliğin içeriğine uygun çeşitli sorular sorarak tartışma aşaması tamamlanır.

NOT: Zihinsel engelli çocukların söylenenleri kavraması, etkinliği yapması zor olacağından, bir ekip halinde çalışılacak, çocukların yönergeleri anlamaları ve istenilenleri yapmaları için yakından ilgilenilecektir.

Bu etkinlik sırasında lider, grubun özelliklerine ve grubun etkinliklere katılma durumuna göre, planda eklemeler ve çıkarmalar yapabilir.

Yukarıda ki örnek programa dahil olan çocuğumuz, bağımsız hareket yetileri daha gelişmiş, çevresi ile barışık birey olma şansı artacaktır.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

Rehabilitasyon programına dahil olan her çocuğa ait kişisel dosya oluşturulur. Dosyada sosyal inceleme raporu bulunur; aşağıdaki davranış gözlem raporu rehabilitasyon öncesi ve sonrası olmak üzere doldurulur ve psiko-sosyal gelişim raporu hazırlanır; rehabilitasyon sonucunda aileye ve rehabilitasyon merkezine ya da örgün eğitim kurumuna önerilerin yer aldığı rehabilitasyon sonuç ve değerlendirme raporu sunulur.

DAVRANIŞ GÖZLEM FORMU

AD-SOYAD	T.C KİMLİK NO	DOĞUM TARİHİ

DİKKATSİZLİK		Değerlendirme		
S.N		Hiç (0)	Ara Sıra (1)	Sık (2)
01	Dikkatsizliği yüzünden hatalar yapar.			
02	Dikkatini sürdürmede zorluk çeker.			
03	Aklı başka yerde gibidir.			
04	Başladığı işi bitiremez.			
05	Dağınık ve düzensizdir.			
06	Uzun dikkat isteyen işleri sevmez			
07	Sık eşya kaybeder.			
08	Dikkati kolayca dağılır.			
09	Günlük etkinliklerde unutkanlıktır.			
AŞIRI HAREKETLİLİK		Değerlendirme		
S. No		Hiç (0)	Ara Sıra (1)	Sık (2)
10	Sürekli kıpır kıpırdır			
11	Yerinde oturamaz, sürekli ayaktadır.			

12	Tehlikeli hareketler yapar			
13	Sakince oynayamaz.			
14	Aşırı hareketliliği yüzünden çevresi tarafından dışlanır.			
DÜRTÜSELLİK		Değerlendirme		
S. No		Hiç (0)	Ara Sıra (1)	Sık (2)
15	Çok konuşur.			
16	Sorulan soru tamamlanmadan cevap verilir.			
17	Sirasını beklemekte güçlük çeker.			
18	Söz keser, her şeye karışır.			
19	Kontrolünü kolay kaybeder.			
20	Erişkinlerle tartışır.			
21	Kurallara ve isteklere karşı çıkar.			
22	Başkalarını isteyerek rahatsız eder.			
23	Kolayca başkalarını suçlar.			
24	Alıngandır, kolayca kızar.			
25	Kızgındır, çabuk küser.			
26	Açıktan hırsızlık yapar.			
SALDIRGANLIK		Değerlendirme		
S. No		Hiç (0)	Ara Sıra (1)	Sık (2)
27	Kabadayılık eder.			
28	Kavga , dövüş başlatır.			

29	Başkalarına taş, sopa vb. ile vurucu kırııcıdır.			
30	İnsanlara fiziksel olarak acımasız davranır.			
31	Hayvanlara fiziksel olarak acımasız davranır.			
32	Kincidir, intikam almak ister.			
ÇEVRE İLE İLETİŞİMİ		Değerlendirme		
S No		Hiç (0)	Ara Sıra (1)	Sık (2)
33	İçedönük çevresiyle iletişim kurmaz			
34	Dışadönük grupla iletişim kurar			
35	Tarımsal faaliyetlere katılır			
36	Köylülerle rahat iletişim kurar,sorular sorar			
37	Grup liderini dinler, verilen yönergeleri uygulamaya çalışır.			
38	Tarlada görevler yapmaktan mutludur			
39	Faaliyetler sırasında kendisini gruba dahil hisseder, güven duyar			
40	Grup üyeleriyle iyi geçinir,			
HAYVANLAR İLE İLETİŞİMİ		Değerlendirme		
S No		Hiç (0)	Ara Sıra (1)	Sık (2)
41	Hayvanlardan korkar			
42	Hayvanlara korkusuzca yaklaşır			
43	Hayvanların bakımını üstlenmek ister			

44	Hayvanlarla birlikte olmaktan mutludur			
45	Hayvanlarla olan anılarını çevresine anlatır			

Önemli Not:

1-Yukarıda verilen mekanlar Türkiye koşulları için uygun olan alanlardır. Programı uygulayacak ortaklarımızın kendi koşullarına göre mekan belirlemesi beklenmektedir..

2-Davranış gözlem formu programın başında ve bitiminde iki kez uygulanacaktır. Çocuktaki olumlu ve olumsuz davranış değişiklikleri kişisel dosyasında rapor halinde yer alacaktır.